

سوالات تستی فصل دوم فلسفه دوازدهم انسانی (پرواز)

درس ۵: خدا در فلسفه (۱)

- ۱- کدام گزینه درباره دیدگاه افلاطون پیرامون خدا نادرست است؟
 - ۱ پیوسته ثابت است.
 - ۲ از طریق حواس دریافتنی است.
 - ۳ از بین نمی‌رود.
 - ۴ فقط با تفکر و تعقل می‌توان به او دست یافت.
- ۲- نظر افلاطون درباره خدا در کدام گزینه به درستی بیان نشده است؟
 - ۱ در چیز دیگر فرو نمی‌شود، اما همه چیز را در خود راه می‌دهد.
 - ۲ نه دیدنی است و نه از طریق حواس دریافتنی
 - ۳ پیوسته و ثابت است، نه می‌زاید و نه از میانمی‌رود.
 - ۴ خلقتش هدف دار و آگاهانه است.
- ۳- کدام گزینه درباره دیدگاه افلاطون صحیح است؟
 - ۱ کار خدا بدون هدف است.
 - ۲ خدای افلاطون با چندخداییونانیان باستان تفاوتی ندارد.
 - ۳ افلاطون ابداع کننده خدانشناسی فلسفی بوده است.
 - ۴ چند خدایی خلقت آگاهانه است.
- ۴- کدام گزینه در خصوص دیدگاه فلاسفه یونان باستان در مورد خدا صحیح می‌باشد و انکار خدایان در دوره یونان باستان را به دنبال داشت.
 - ۱ اتهام اصلی سقراط این بود که خدا را انکار می‌کرد - صرفاً طرد از جامعه یونان
 - ۲ افلاطون توصیفی از نوعی هستی ارائه می‌دهد که تا حدودی بر توصیف خدا در ادیان الهی منطبق است - طرد از جامعه یونان و گاه از دست دادن جان
 - ۳ افلاطون معتقد بود که حقایق خود مثال خیر هستند - طرد از جامعه یونان
 - ۴ ارسطو معتقد بود که حقیقتی که از همه برتر است همان واقعیت الهی است - طرد از جامعه یونان و گاه از دست دادن جان

۵- کدام عبارت با دیدگاه‌های افلاطون ناسازگار است؟

- ۱) نظم، از عقل ناشیمی‌شود و در آن ریشه دارد.
- ۲) امر تغییرناپذیر را فقط با تعقل می‌توان درک کرد.
- ۳) ساختار کلی جهان را با چندخدایینی‌توان توضیح داد.
- ۴) «مثال خیر» چون خورشیدی است که از حقیقت پرتو می‌گیرد.

۶- کدام گزینه در مورد کانت نادرست است؟

- ۱) انسان دارای وجدان اخلاقی است که او را دعوت به فضیلت و رعایت اصول اخلاقی در زندگی‌می‌کند.
- ۲) بعد مادی و غیرمادی انسان بهره‌مند از وجدان اخلاقی است.
- ۳) کانت ضرورت وجود خدا را از طریق اخلاق و وظایف اخلاق اثبات کرد.
- ۴) مسئولیت‌پذیری و رعایت اخلاق در جایی معنا دارد که انسان خود را صاحب اراده و اختیار ببیند.

۷- کدام گزینه با توجه به نظرات هیوم درباره خدا درست است؟

- ۱) دیدگاه فیلسوفان پیش از خود را نقد کرد، اما دیدگاه دکارت را پذیرفت.
- ۲) مهم‌ترین برهان فیلسوفان الهی برهان وجوب و امکان بوده است.
- ۳) بر اساس برهان نظم، وجود یک موجود نامتناهی ازل و ابدی اثبات می‌شود.
- ۴) بر اساس نظم موجود در جهان می‌توانیم ناظم و مدبر را اثبات کنیم.

۸- کدام گزینه با توجه به دیدگاه هیوم نادرست است؟

- ۱) دلایل موجه صرفاً بر عقل متکی هستند.
- ۲) عقل، ادراکی مستقل از حس و تجربه ندارد.
- ۳) برهان نظم از تجربه گرفته شده است.
- ۴) برهان نظم موجود ازل و ابدی و نامتناهی را اثبات نمی‌کند.

۹- کانت «زندگی جمعی» و «نفس مجرد» را به ترتیب مشروط بر چه چیزی می دانست؟

① اخلاق و رعایت اصول اخلاقی - جهانی ماوراء دنیای مادی

② اراده و مسئولیت پذیری - خدایی جاودان و نامتناهی

③ نظم موجود در جامعه انسانی - سعادت دنیا و آخرت

④ وجدان اخلاقی و کسب فضیلت - اختیار و اراده انسان

۱۰- کدام یک از گزینه های زیر در مورد کانت درست است؟

① چون انسان اختیار و اراده دارد، باید فعل او اخلاقی باشد.

② برای اینکه نفس انسان جاودانه شود، باید اخلاق مدار باشد.

③ سعادت انسان در کسب فضائل و رعایت اصول اخلاقی است.

④ وجود خدا، وجود نفس مجرد انسانی را ثابت می کند.

۱۱- کدام گزینه به ترتیب، نظر فیلسوفان اروپایی: کانت، هیوم و دکارت درباره خدا می باشد؟

① اعتقاد به خدا به عنوان معناداری زندگی - استدلال تجربی بر وجود خدا - ارائه استدلال مبنی

بر حقیقتی نامتناهی، علیم و قدیر

② اثبات خدا از طریق استدلال عقلی - مردود بودن استدلال صرفاً عقلی - اثبات از طریق اخلاق

و وظایف اخلاقی

③ اثبات از طریق اخلاق و وظایف اخلاقی - مردود بودن استدلال صرفاً عقلی - استدلال عقلی

برای وجود نامتناهی خدا

④ عدم کارایی استدلال های نظری - برهان نظم تنها راه اثبات تجربی خدا - نیاز انسان به وجود

خدا به جای اثبات وجود خدا

۱۲- کدام گزینه با دیدگاه دکارت درباره خدا مطابقت دارد؟

① ایجاد تصور وجود نامتناهی از موجود متناهی است.

② وجود نامتناهی شرط ضرورت اخلاق است.

③ شرط نیاز به خدا اعتقاد به جهان نامتناهی است.

④ موجود نامتناهی علت ایجاد تصور نامتناهی است.

۱۳- کدام گزینه با مقدمات استدلال دکارت در اثبات وجود خداوند سازگار است؟

- ① موجود نامتناهی توان تصور موجود متناهی را ندارد.
- ② تصور موجود نامتناهی توسط موجود متناهی آفریده می شود.
- ③ موجود نامتناهی قدرت ایجاد موجود متناهی را ندارد.
- ④ موجود متناهی تصور موجود نامتناهی را خلق نمی کند.

۱۴- کدام گزینه به ترتیب عباراتی متعلق به «دکارت»، «ارسطو»، «هیوم» و «کانت» دارد؟

① اختیار و اراده ویژگی بدن مادی انسان نیست - خدا نوعی هستی است که پیوسته ثابت است - برهان نظم نمی تواند خالق ابدی و ازلی و نامتناهی را اثبات کند - سعادت نفس مجرد انسانی در کسب فضیلت و سعادت اخلاقی است.

② ما تصویری از یک موجود نامتناهی داریم که به وسیله او خلق شده ایم - واقعیت الهی خوب ترین و برترین حقیقت موجود است - برهان نظم نمی تواند خالق ابدی و ازلی و نامتناهی را اثبات کند - تصور ما از موجود نامتناهی نمی تواند از خودمان باشد.

③ ما تصویری از یک موجود نامتناهی داریم که به وسیله او خلق شده ایم - خدا نوعی هستی است که پیوسته ثابت است - برهان نظم نمی تواند خالق ابدی و ازلی و نامتناهی را اثبات کند - سعادت نفس مجرد انسانی در کسب فضیلت و سعادت اخلاقی است.

④ ما تصویری از یک موجود نامتناهی داریم که به وسیله او خلق شده ایم - واقعیت الهی خوب ترین و برترین حقیقت موجود است - برهان نظم نمی تواند خالق ابدی و ازلی و نامتناهی را اثبات کند - سعادت نفس مجرد انسانی در کسب فضیلت و سعادت اخلاقی است.

۱۵- هیوم در تحلیل بحث علیت، رسیدن به کدام مفهوم را با تجربه اساساً غیرممکن می داند؟

- ① توالی زمان حوادث
- ② تقدم و تأخر میان حوادث
- ③ کنار هم قرار گرفتن حوادث
- ④ ضرورت علّی میان حوادث

۱۶- کدام مورد با نظر فلاسفه جدید اروپا درباره خداوند سازگار است؟

① کانت ضرورت وجود خدا را به عنوان یک امر عینی از طریق اخلاق و وظایف اخلاقی اثبات کرد.

② از نظر کانت سعادت نفس به وجود جهانی همانند دنیای ما نیاز دارد که مشروط به وجود خداست.

③ از نظر دکارت درک و تصور نامتناهی بودن خداوند از طریق وجود نامتناهی در ما قرار داده شده است.

④ از نظر هیوم برهان نظم قادر به اثبات بیش از یک خدای ناظم است نه واجب الوجود بالذات.

۱۷- به ترتیب در نظر دکارت و کانت آنچه ما را به یک مبدأ نامتناهی می‌رساند..... و است.

① درک آدمی از حقیقت نامتناهی - اراده نامتناهی برای تحقق فعل اخلاقی

② وجود محدود و متناهی جسم انسان - اراده نامتناهی برای تحقق فعل اخلاقی

③ وجود محدود و متناهی جسم انسان - نیاز روح جاودانه به یک جهان ماورائی

④ درک آدمی از حقیقت نامتناهی - نیاز روح جاودانه به یک جهان ماورائی

۱۸- کدام عبارت به ترتیب، بیانگر شباهت و تفاوت نظر دکارت با کانت در حوزه معرفت‌شناسی است؟

① حواس و عقل، هر یک، یافته‌های خاص خود را دارند. پایه‌های عقلانی علوم تجربی از طریق تجربه قابل دستیابی نیستند.

② معرفت به وجود نفس مجرد، از تجربه حاصل نشده است. با استدلال عقلی می‌توان وجود خدا را اثبات کرد.

③ مفهوم علیت در قوه ادراکی انسان وجود دارد. روش عقلی، تنهایی از روش‌های شناخت پدیده‌ها است.

④ درک مصادیق علیت، توسط حواس صورت می‌گیرد. درک وجود خدا، نیازی به حس و تجربه ندارد.

۱۹- هر یک از عبارات زیر متعلق به کدام یک از فیلسوفان و اندیشمندان است؟

«ایمان هدیه‌ای الهی است که خدا به انسان می‌دهد.»

«دلیل وجود خدا عمدتاً در تجربه‌های شخصی و درونی ما نهفته است.»

«خدا انسان مؤمن را بر می‌گزیند.»

«قبول خداوند زندگی ما را در بستری قرار می‌دهد که آن را با ارزش و با اهمیت می‌سازد.»

① کر کگور / ویلیام جیمز / برگسون / کاتینگهام

② کر کگور / ویلیام جیمز / کر کگور / کاتینگهام

③ برگسون / کاتینگهام / کر کگور / ویلیام جیمز

④ برگسون / کاتینگهام / برگسون / ویلیام جیمز

۲۰- نظر ویلیام جیمز درباره خداوند با کدام گزینه مطابقت دارد؟

① می‌توان خداوند را با تجربه بیرونی اثبات کرد.

② با تجربه‌های معنوی درونی و عشق و عرفان می‌توان خداوند را اثبات کرد.

③ حتی اگر به وجود خدا باور نداشته باشیم می‌توانیم با یاد او به آرامش برسیم.

④ اعتقاد به خدا یک نیاز درونی است و با پشتوانه عقلی انسان را به آرامش می‌رساند.

۲۱- به ترتیب، هریک از عبارات زیر مربوط به کدام فیلسوف است؟

الف) «من معتقدم که دلیل وجود خداوند عمدتاً در تجربه‌های شخصی درونی ما نهفته است.»

ب) «قبول خداوند زندگی ما را در بستری قرار می‌دهد که آن را با ارزش و با اهمیت می‌سازد و این

امید را به ما می‌دهد که به جای اینکه احساس کنیم در جهان بیگانه‌ای افتاده‌ایم که در آن هیچ امری

در نهایت، اهمیت ندارد، می‌توانیم پناهگاهی بیابیم.»

ج) «انسانی که زندگی و حیات دیگران و حتی خودش را بی‌معنا و واهیمی‌پندارد، نه تنها موجودی

بدبخت است، بلکه صلاحیت زندگی را هم ندارد.»

① ویلیام جیمز - کاتینگهام - اینشتاین

② تولستوی - ویلیام جیمز - کاتینگهام

③ کاتینگهام - اینشتاین - ویلیام جیمز

④ اینشتاین - تولستوی - کاتینگهام

۲۲- کدام گزینه به ترتیب دیدگاه «کانت»، «ویلیام جیمز»، «ارسطو» و «کرکگور» است؟

① تصور ما از موجود نامتناهی نمی تواند از درون خودمان باشد. - دلیل وجود خدا عمدتاً در تجربه های درونی ما نهفته است. - وجود نظم و انتظام در جهان بدون وجود موجود جاویدان امکان ندارد. - ایمان به خداوند زندگی ما را در بستری قرار می دهد که آن را با ارزش و با اهمیت می سازد.

② سعادت نفس آدمی در کسب فضیلت و رعایت اصول اخلاقی است. - دلیل وجود خدا عمدتاً در تجربه های درونی ما نهفته است. - وجود نظم و انتظام در جهان بدون وجود موجود جاویدان امکان ندارد - ایمان هدیه ای الهی از سوی خدا است.

③ سعادت نفس آدمی در کسب فضیلت و رعایت اصول اخلاقی است. - خدا انسان مؤمن را بر می گزیند و ایمان را به او هدیه می کند. - وجود نظم و انتظام در جهان بدون وجود موجود جاویدان امکان ندارد. - وجود نظم و انتظام در جهان بدون وجود موجود جاویدان امکان ندارد.

④ تصور ما از موجود نامتناهی نمی تواند از درون خودمان باشد. - دلیل وجود خدا عمدتاً در تجربه های درونی ما نهفته است. - فقط با تفکر و تعقل می توانیم به خدا دست یابیم. - ایمان هدیه ای الهی از سوی خدا است.

۲۳- کدام گزینه به ترتیب، دیدگاه «ویلیام جیمز، کرکگور و کاتینگهام» را درباره معناداری زندگی تبیین می کند؟

① تجربه های معنوی و درونی - ایمان هدیه ای الهی - خدا عامل اصلی معنابخشی به زندگی
② خدا عامل اصلی معنابخشی به زندگی - عشق و مجذوبیت و تجربیات درونی - ایمان هدیه ای الهی

③ تجربه های معنوی و درونی - ایمان هدیه ای الهی - عشق و مجذوبیت درونی
④ خدا عامل اصلی معنابخشی به زندگی - اصول اخلاقی متکی بر اراده - تجربه های معنوی و درونی

۲۴- به ترتیب درستی یا نادرستی هر یک از عبارات زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

(الف) برهان مشهور ارسطو بر اثبات وجود خدا، برهان حرکت نام دارد. او معتقد است که وجود حرکت در عالم نیازمند محرکی است که خود آن محرک، حرکت نداشته باشد.

(ب) کانت، فیلسوف بزرگ قرن هجدهم آلمان، راهی متفاوت با دکارت و دیگر فیلسوفان عقل گرای پیشین برای پذیرش خدا پیمود.

(ج) کتاب‌های «عصر حاضر» و «ترس و لرز» از جمله آثار کرکگور و کتاب «تطور خلاق» از جمله آثار ویلیام جیمز می‌باشد.

① صحیح - صحیح - غلط

② صحیح - صحیح - غلط

③ صحیح - غلط - غلط

④ صحیح - صحیح - صحیح

درس ۶: خدا در فلسفه (۲)

۲۵- با توجه به استدلال فارابی، کدام گزینه نادرست است؟

① اگر تعداد علت‌ها بخواهد بی‌نهایت باشد، به معنی آن است که باید بی‌نهایت پدیده موجود باشد تا نوبت به معلول پیش روی ما برسد و چنین چیزی امکان‌پذیر نیست.

② سلسله علت‌های این جهان منتهی به علتیمی شود که خودش نیازمند به علت نیست و تسلسل علل نامتناهی امری محال است.

③ در جهان پیرامون ما اشیایی هستند که وجودشان از خودشان نیست و معلول چیزهای دیگرند.

④ هر چیزی که وجودش از خودش باشد، علتی مقدم بر خود دارد که به او وجود می‌دهد. یعنی، فقط در صورتی که علت موجود باشد، معلول هم موجود خواهد بود.

۲۶- کدام گزینه از مقدمات استدلال فارابی برای اثبات وجود خدا نیست؟

① در جهان پیرامون ما اشیایی هست که معلول چیزهای دیگر است.

② وجود علت بر وجود معلول مقدم است.

③ تسلسل علل نامتناهی محال است.

④ سلسله موجودات نیازمند علتی است که خود معلول باشد.

۲۷- چرا برتراند راسل (فیلسوف انگلیسی قرن بیستم) برهان امتناع تسلسل علل را باطل می‌داند؟

① اگر موجود بی‌علت می‌تواند وجود داشته باشد، فرقیمیان خدا و جهان نیست که کدام را علت‌العلل بدانیم.

② اگر موجود بی‌علت می‌تواند وجود داشته باشد، نیازی به خدا نیست.

③ اگر موجود بی‌علت می‌تواند وجود داشته باشد، علت‌العلل بودن فقط در انحصار خداست.

④ اگر موجود بی‌علت می‌تواند وجود داشته باشد، سوال «چه کسی خداوند را آفریده است؟» بی‌معناست.

۲۸- پیش‌فرض سخن زیر، کدام عبارت است؟

«اگر چیزی بدون علت وجود داشته باشد، تفاوت‌نمی‌کند که آن چیز، خدا باشد یا جهان»

① هر چه موجود است، به علت نیاز دارد.

② هر ممکن‌الوجودی به واجب‌الوجود نیاز دارد.

③ هر چه به وجود آمده است، نیازمند علت است.

④ هر چیزی که وجودش وابسته است، به موجودی مستقل اتکا دارد.

۲۹- کدام تمثیل برای بیان برهان فارابی مبنی بر اثبات وجود خداوند، مناسب‌تر است؟

① مدیر یک شرکت، پرداخت وام را در صورت تأمین اعتبار و تأمین اعتبار را به شرط تصویب مجلس ممکن می‌داند.

② کسی که می‌خواهد روی کاغذ مطالبی بنویسد، علاوه بر قلم، کاغذ، مرکب و سایر عوامل، به اراده نیز نیازمند است.

③ در دو کفه ترازو که در حالت استوا قرار دارد، سنگینی یک کفه نسبت به دیگری نیازمند عاملی بیرونی است.

④ فردی که دو لیوان یکسان آب در مقابلش قرار دارد، برای ترجیح یکی از دو لیوان بر دیگری، نیازمند علت است.

۳۰- در صورتی نوبت به معلولی که پیش روی ماست، می‌رسد که

- ۱) علت تامه‌اش محقق شود.
- ۲) سلسله علل تا بی‌نهایت به عقب برود.
- ۳) زنجیره علل بدون وقفه پشت یکدیگر قرار بگیرند.
- ۴) سلسله علل منتهی به علتی بشود که معلول نیست.

۳۱- چرا تسلسل علل نامتناهی محال است؟

- ۱) ابتدا داشتن سلسله علل نامتناهی غیرممکن است.
- ۲) ابتدا نداشتن سلسله علل نامتناهی غیرممکن است.
- ۳) منتهی به علتینمی‌شود که خود معلول دیگری نباشد.
- ۴) منتهی به علتیمی‌شود که خود معلول دیگری باشد.

۳۲- در برهان اسدّ و اخصر کدام مورد مشاهده نمی‌شود؟

- ۱) تقدم ذاتی علت بر معلول
- ۲) نامحسوس بودن برخی علت‌ها
- ۳) سلسله علت‌ها و معلول‌ها ابتدا دارد.
- ۴) موجود بدون علت نداریم.

۳۳- به ترتیب هر عبارت متعلق به دیدگاه کدام فیلسوف است؟

«موجودات در ذات خود نسبت به وجود و عدم مساوی هستند - اگر هر چیز باید علت داشته باشد؛ پس خدا نیز نیازمند علت است - ابتدای سلسله علت‌ها و معلول‌ها علتی وجود دارد که وجودش وابسته به دیگری نیست و علّة‌العلل سایر موجودات است.»

- ۱) فارابی - راسل - ابن‌سینا
- ۲) ابن‌سینا - ابن‌سینا - فارابی
- ۳) ابن‌سینا - راسل - فارابی
- ۴) فارابی - راسل - فارابی

۳۴- همه موجودات این جهان به لحاظ ذات خود بوده و از طریق موجود شده‌اند و طبق دیدگاه ابن‌سینا ممکن‌الوجودهای بالذات برای خروج از حالت تساوی نیازمند علتی هستند که

۱) ممکن‌الوجود بالذات - علت‌های خود - واجب‌الوجود بالذات باشد.

۲) ممکن‌الوجود بالغير - علت‌های خود - صرفاً واجب‌الوجود باشد.

۳) ممکن‌الوجود بالذات - ذات خودشان - واجب‌الوجود بالذات باشد.

۴) ممکن‌الوجود بالغير - ذات خودشان - صرفاً واجب‌الوجود باشد.

۳۵- تعریف «واجب‌الوجود بالغير» از نظر ابن‌سینا در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

۱) موجوداتی که اکنون وجود ندارند هم واجب‌الوجود بالغير هستند.

۲) موجودات جهان صرف نظر از محدود بودن با نبودشان از این حیث که موجود شده‌اند، واجب‌الوجود بالغير هستند.

۳) واجب‌الوجود ذاتاً تغییر می‌کند و از ممکن‌الوجود بالذات به واجب‌الوجود بالغير تبدیل می‌شود.

۴) وجود به واسطه عاملی درونی برایش ضروری شده است.

۳۶- کدام مورد در اجزای استدلال ابن‌سینا در اثبات خداوند دیده نمی‌شود؟

۱) امکان ذاتی موجودات جهان

۲) وجوب هستی برای ذات علت‌العلل

۳) تقدم وجودی علت بر معلول

۴) عدم کفایت امکان ذاتی برای موجود شدن ماهیت

۳۷- با توجه به برهان فارابی و برهان ابن‌سینا بر اثبات وجود خدا، کدام مورد مشترک میان هر دو نیست؟

۱) وجود اشیاء و واقعیات در جهان

۲) تقدم وجود علت بر معلول

۳) بی‌نیاز بودن خالق

۴) نیازمندی موجودات این جهان

۳۸- کدام عبارت درست است؟

① یکی از نتایج مهمی که ابن سینا از برهان خاص خود بر اثبات خدا می گیرد این است که واجب الوجود بالغير وجود دارد.

② فارابی و ابن سینا در براهین خود بر اثبات خدا، هر یک به شیوه ای، اصل علیّت را مورد تبیین و بررسی قرار داده اند.

③ فیلسوفان مسلمان بر اساس این اصل که هر چیز علتی دارد، نتیجه می گیرند که سلسله علت های جهان به یک علت غیر معلول منتهی می شود.

④ هر برهانی که اثبات کند، در رأس سلسله علل، باید یک علت غیر معلول باشد، در عین حال که محال بودن تسلسل را نشان داده، وجود خدا را هم اثبات کرده است.

۳۹- وجود خدا در برهان دکارت علت ایجاد..... و در برهان امکان و وجوب سینوی علت ایجاد..... است.

① همه ماهیات - همه ماهیات

② یک ماهیت - یک ماهیت

۴۰- کدام عبارت، وجه تمایز برهان خاص ابن سینا و ملاصدرا را در اثبات خدا، به نحو دقیق تری بیان می کند؟

① ملاصدرا بر خلاف ابن سینا، ماهیت را نسبت به وجود و عدم علی السویه نمی داند.

② ابن سینا از رابطه میان علت و معلول استفاده می کند و ملاصدرا از رابطه بی نیاز و نیازمند.

③ ابن سینا از تساوی موجودات نسبت به وجود و عدم می گوید و ملاصدرا از فقر آنها نسبت به غنی بالذات.

④ ملاصدرا هستی موجود را عین وابستگی او می داند و ابن سینا تساوی ذات موجود نسبت به وجود و عدم را ملاک نیازش.

۴۱- برداشتی که از برهان امکان فخری ملاصدرا به دست می آید؛ در کدام گزینه مشهود است؟

① معناداری اعتقاد به خدا در حیات معنوی و اجتماعی انسان اثر دارد.

② موجود نیازمند در بقا هم نیازمند موجود غیر وابسته است.

③ نور وجودی موجودات پس از آفرینش هیچ گاه خاموش نخواهد شد.

④ درک عقلانی و درست آن انسان را وارد ساحت برتر زندگی می کند.

۴۲- دربارهٔ «ذات نیافته از هستی بخش کی تواند که شود هستی بخش» می توان گفت.....

① موجودات پیرامون ما وجودشان عین نیاز و فقر است.

② علت بقای عالم هستی ذات الهی است.

③ وجود بی نیاز علت وجودیمی خواهد.

④ اثبات وجود خدا به لحاظ عقلی ممکن است.

۴۳- کدام یک از موارد زیر از معیارهای معناداری زندگی از نظر فیلسوفان مسلمان نیست؟

① وارد مرتبه ای از زندگی می شود که فقط به کمک احساس پذیرفته شده است.

② آرمان های مقدس و فرا مادی را درست می داند.

③ جهان را غایتمند می داند.

④ در برابر یک وجود متعالی حس تعهد دارد.

۴۴- در کدام عبارت، روش به کار گرفته شده برای اعتقاد به خداوند با بقیه متفاوت است؟

① هر جا که خوب تر و بهتر هست؛ خوب ترین و بهترین هم هست، پس حقیقتی هست که خوب ترین و بهترین است و او همان واقعیت الهی است.

② باور خدا به زندگی معنا می دهد و ارزش های اخلاقی را به همراه می آورد؛ خدایی که مبدأ خیر و زیبایی و ناظر بر انسان باشد؛ پس باید او را باور داشت.

③ نمی شود نظم و انتظامی بر جهان حاکم باشد، مگر این که موجودی جاودان و برتر از ماده در کار باشد؛ زیرا هر جا که نظم وجود دارد، باید ناظمی هم باشد.

④ انسان از حقیقت نامتناهی تصویری دارد؛ این تصور نمی تواند از خود انسان که متناهی است، باشد؛ پس از جانب وجودی نامتناهی به انسان داده شده است.

۴۵- کدام مورد با نظرات فیلسوفان مسلمان سازگار است؟

① معناداری زندگی انسان بدون پذیرش واقعی وجود خدا، غیر ممکن است.

② مقدمه مشترک همهٔ براهین اثبات خدا، نیازمندی هر موجودی به علت است.

③ عقل وجود خدا را اثبات می کند و این، برای معنا بخشی به زندگی کافی است.

④ فیلسوف، وجود خدا را به دلایل دینی می پذیرد و سپس می کوشد تا وجود او را اثبات کند.

۴۶- کدام عبارت درست است؟

- ① به اعتقاد ارسطو یکی از عملکردهای اخلاقی عقل این است که برای مثال، درک می‌کند فضیلت قوه غضب، خویشتن‌داری است.
- ② کانت معتقد است کاری که انسان در آن نفع شخصی نداشته باشد، فضیلت شمرده می‌شود؛ مانند وقتی که از روی دلسوزی به کسی کمک می‌کند.
- ③ به اعتقاد فیلسوفان مسلمان، گرایش به خیر اخلاقی و تمایلات متضاد با آن، کم و بیش در همه انسان‌ها، چه معتقد به خدا باشند و چه نباشند، وجود دارد.
- ④ از آن جا که فیلسوفان طبیعت‌گرا و ماتریالیست فقط منافع شخصی را به رسمیت می‌شناسند، معتقدند هرگاه انسان بتواند، باید به هر میزان که می‌خواهد آزاد باشد.

۴۷- کدام عبارت تفاوت اصلیمیان فیلسوفان مسلمان را با پراگماتیست‌های معناگرا، در باب معناداری زندگی بیان می‌کند؟

- ① اولین شرط معناداری زندگی، اثبات خدا با دلایل و مبانی عقلی است.
- ② تا وقتی که خدا را با عقل باور نکنیم، نمی‌توانیم حضور او را احساس کنیم.
- ③ لازمه معناداری زندگی نه تنها پذیرش خدا، بلکه اثبات عقلی صفات اوست
- ④ باور خدا و برقراری ارتباط با اوست که سامان‌بخش یک زندگی معنادار است.

درس ۷: عقل در فلسفه (۱)

۴۸- کدام گزینه درباره فرشتگان درست است؟

- ① حقایق اشیاء را شهود می‌کنند.
- ② از استدلال مفهومی استفاده می‌کنند.
- ③ موجودات جسمانی، اما مجرد از ماده هستند.
- ④ فیلسوفان برای اثبات وجود آن‌ها به شهود رویمی آورند.

۴۹- کدام گزینه دربارهٔ قوهٔ عاقله نادرست است؟

۱) قوهٔ عقل در افراد مختلف انسان‌ها متفاوت است.

۲) عقل با تربیت و تمرین قابل تقویت است.

۳) در کودکان وجود ندارد، در نتیجه آن‌ها حیوان ناطق نیستند.

۴) به صورت بالقوه موجود است و با تمرین بالفعل می‌شود.

۵۰- شناخت کدام مورد، به دانش عملی مربوط می‌شود؟

۱) قوانینی که دلایل افول و نابودی تمدن‌های انسانی را نشان می‌دهند.

۲) عواملی که باعث شده رفتار انسان از سایر انواع حیوان متمایز باشد.

۳) قوانینی که در تأمین عدالت اجتماعی و اقتصادی مؤثر هستند.

۴) عواملی که باعث مقاومت بدن در مقابل بیماری‌های می‌شوند.

۵۱- نتیجهٔ فلسفی کاربرد هراکلیتوس از مفهوم «لوگوس»، در کدام عبارت به‌نحو مناسب‌تری بیان شده است؟

۱) سخن انسان در واقع، اندیشه‌هاییک حقیقت متعالی است.

۲) حقیقتی برتر از عقل انسان وجود دارد که عقل مظهر او است.

۳) آنچه در ذهن انسان است، با کلام ظاهر می‌شود و به دیگران می‌رسد.

۴) لوگوس، هم به معنای وجود متعالی و هم به معنای کلمه و سخن است.

۵۲- مهم‌ترین تفاوت «عقل به معناییکی از قوای نفسانی» و «عقل به معنی موجودات غیرمادی» در چیست؟

۱) در شدت و ضعف

۲) در مادی و غیرمادی بودن

۳) در شهود حقایق و درک استدلالی آن‌ها

۴) در محسوس و معقول بودن

۵۳- علم عقول به خود و علم فلاسفه به عقول است.

۱) بی‌واسطه - باواسطه

۲) باواسطه - باواسطه

۳) بی‌واسطه - بی‌واسطه

۴) باواسطه - بی‌واسطه

۵۴- کدام گزینه بیانگر دیدگاه حکیمان ایران باستان دربارهٔ عقل نیست؟

۱) آفریدگار، کل جهان را با خرد و عقل رهبریمی کند.

۲) عقل انسان، پرتو و مظهر وجودی عقلانی است.

۳) عقل و سخن هم معنا هستند.

۴) خدا بر اساس خرد می آفریند.

۵۵- مبنای ارسطو در تقسیم عقل به نظری و عملی کدام است؟

۱) استدلال تجربییا استدلال عقلی محض

۲) مجرد یا مادی بودن عقل

۳) حقیقت و ظهور عقل

۴) کارکرد و کاربرد عقل

۵۶- کدام مورد در تقابل با نظریهٔ ارسطو پیرامون عقل قرار دارد؟

۱) به عقیدهٔ دکارت، عقل می تواند نفس مجرد انسان و اختیار او را با استدلال اثبات کند.

۲) فرانسیس بیکن معتقد بود که هیچ استدلال عقلی مستقل از تجربه ای وجود ندارد.

۳) هراکلیتوس عقل را حکمت و قانونی دانست که پدیده های جهان آن را بیان می کنند.

۴) ابن سینا عقیده داشت که عقل مفاهیم فلسفی را از واقعیت گرفته و انتزاع کرده است.

۵۷- رابطهٔ خدا و خرد انسان از نظر حکمای ایران باستان به کدام یک از موارد زیر نزدیک تر است؟

۱) رابطهٔ معانی لوگوس با یکدیگر از نظر هراکلیتوس

۲) رابطهٔ عقل مجرد و عقل انسان از نظر پارمنیدس

۳) رابطهٔ عقل استدلالی و تجربهٔ حسی از نظر ارسطو

۴) رابطهٔ عقل عملی و عقل استدلالی از نظر فیلسوفان الهی

۵۸- کدام گزینه نزد حکمای ایران باستان پذیرفته نیست؟

۱) خرد یا همان مزدا همهٔ جهانیان و وجدان ها را آفریده است.

۲) خرد وجودی عقلانی است که عقل انسان پرتو و مظهر آن است.

۳) فرزندگان به سبب بهره از خرد می توانند حکیمانه زندگی کنند.

۴) آفریدگار، کل جهان را با خرد و عقل رهبریمی کند.

۵۹- کدام مورد وجه اشتراک معنای عقل میان فلاسفه ایران و یونان باستان نیست؟

- ① عقل موجودی دارای مراتب و درجات است. ② عقل با خداوند متحد و یگانه است.
③ عقل قوه استدلال و راه رسیدن به حقایق است. ④ خرد بر جهان حاکم است.

۶۰- کدام گزینه به درستی، تفاوت «شهود انسان با شهود عقول» را بیان می کند؟

- ① شهود انسان بدون واسطه است ولی شهود عقول باواسطه است.
② شهود انسان بالقوه و شهود عقول بالفعل است.
③ شهود انسان باواسطه است ولی شهود عقول بدون واسطه است.
④ شهود عقول بر خلاف انسان از طریق ادراک کلیات ممکن می شود.

۶۱- از نظر فیلسوفان الهی کدام مورد نشانه این است که عقل انسان پرتوی از عقول مجرد می باشد؟

- ① عقل انسان از همان جا آمده و به همان جا نیز بازخواهد گشت.
② عقل انسان در امور مجرد از ماده می اندیشد و استدلال می کند.
③ عقل انسان توانایی ساخت قیاس منطقی دارد.
④ عقل انسان قادر است تا مفاهیم کلی بسازد.

۶۲- کدام عبارت توصیفی از «دوره اول حاکمیت مسیحیت در اروپا» در ارتباط با «عقل و ایمان» محسوب می شود؟

- ① بزرگان کلیسا استدلال عقلی را برای تقویت ایمان لازم می دانستند.
② فیلسوفان دوره اول حاکمیت مسیحیت، عقل و ایمان را توأم با هم می دانستند.
③ بزرگان کلیسا در برابر استدلال های عقلیمی ایستادند و آن را عامل تضعیف ایمان می دانستند.
④ فیلسوفان مسیحی تحت تأثیر ابن سینا، به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند.

۶۳- کدام گزینه درباره دیدگاه دکارت نادرست است؟

- ① به عقل به عنوان یک حقیقت برتر و متعالی در جهان و در انسان باور نداشت.
② عقل را یک دستگاه تفکر و استدلال می دانست.
③ بدیهیات عقلی و استدلال عقلی محض را باور نداشت.
④ از نظر او عقل می تواند وجود خدا و نفس مجرد انسان را ثابت کند.

۶۴- کدام عبارت نادرست است؟

- ① هیچ فیلسوف پوزیتیویستی، منکر نقش عقل، در یافته‌های انسان از واقعیت‌های جهان هستی نیست.
- ② اختلاف میان فیلسوفان غربی دربارهٔ کارآمدی عقل، با تأثیرپذیری از ترجمهٔ آثار ابن‌سینا و ابن‌رشد آغاز شد.
- ③ امروزه در اروپا عقل به عقل تجربی تقلیل یافته، اما کارکردهای عقل اعتبار خود را به کلی از دست نداده است.
- ④ دکارت و عقل‌گرایان پس از وی، دربارهٔ عقل و ماهیت آن با فیلسوفانی مانند ارسطو و ابن‌سینا اختلاف اساسی دارند.

درس ۸: عقل در فلسفه (۲)

۶۵- اگر مسلمانی نظریات دیوید هیوم را به دلیل غربی بودن رد کند، جزء کدام دسته قرار می‌گیرد؟

- ① عقل‌گرایان
- ② مخالفان فلسفه به عنوان دستاوردی غیر اسلامی
- ③ معتقدان به تنگ بودن محدودهٔ اعتبار عقل ④ گروهی که تجربه‌گرایی را رد می‌کنند
- ۶۶- کدام گزینه از دلایل برخی مخالفت جریان‌های فکری با عقل در جهان اسلام نمی‌باشد؟
- ① فلسفه و منطق را به عنوان دستاورد یونانی و غیر اسلامی دانستن
- ② عدم کاربرد کامل عقل و روش‌های عقلی در مسائل دینی
- ③ ناسازگار دانستن عقاید کسانی مثل سقراط و افلاطون و ارسطو با عقاید اسلامی
- ④ ناکارآمدی عقل برای پیشرفت علوم دینی و علوم تجربی
- ۶۷- کدام گزینه از دلایل برخی مخالفت‌های جریان‌های فکری با عقل در جهان اسلام است؟

- ① فلسفه و منطق را دستاوردی غیر یونانی دانستن
- ② ناکارآمدی عقل در برخی روش‌های علمی و تجربی
- ③ ناسازگار دانستن عقاید تمام فیلسوفان با عقاید اسلامی
- ④ عدم کاربرد کامل عقل و روش‌های عقلی در مسائل دینی

۶۸- دستاویز محدود کردن اعتبار و کارآمدی عقل از طرف برخی جریان‌های فکری در جهان اسلام چه بود؟

- ۱) عدم کاربرد برخی روش‌های عقلی در مسائل دینی و خط‌پذیری آن.
- ۲) چون عقل مبانی دینی را دچار تشکیک می‌کرد.
- ۳) چون عقل ماهیتاً در مسائل دینی کاربردی ندارد.
- ۴) چون عقل و دین با هم سازگاری ندارند.

۶۹- کدام گزینه دربارهٔ مخالفت با عقل در میان جریان‌های فکری اسلامی صحیح نیست؟

- ۱) کمتر شخصیتی در تاریخ اسلام با عقل ستیز کرده است.
- ۲) برخی از متفکران کارآمدی عقل را پذیرفته‌اند، اما محدودهٔ اعتبار آن را تنگ نمودند.
- ۳) در شکل دوم، چون فلسفه به عنوان دست‌آورد یونان وارد اسلام شد، با آن و کاربرد عقل مخالفت ورزیدند.
- ۴) در شکل اول، مخالفان عقل‌گرایی گرچه روش عقلی را در مسائل دینی قبول داشتند، اما می‌خواستند از ورود عناصر غیراسلامی جلوگیری کنند.

۷۰- کدام گزینه نمی‌تواند از اعتقادات جریان‌های مخالف عقل و فلسفه باشد؟

- ۱) پذیرش اعتبار عقل در شناخت به صورت نسبی
- ۲) تفریط در توجه به خاستگاه علم فلسفه و افراط در توجه به محتوای آن
- ۳) عدم کاربرد برخی روش‌های عقلی در مسائل دینی
- ۴) تضاد و تغایر موضوع فلسفه با علوم دینی

۷۱- کدام گزینه از ویژگی‌های عقل فعال از نظر فارابی نیست؟

- ۱) همان رابطه‌ای را با آدمی دارد که خورشید با چشم دارد.
- ۲) اولین مخلوق خداوند عقل فعال است.
- ۳) منبع فیض‌رسانی به عقل انسان است.
- ۴) انسان با کمک عقل فعال حقیقت را می‌شناسد.

۷۲- گزینه نادرست درباره دیدگاه فیلسوفان مسلمان کدام است؟

- ۱) عقول، موجودات مجرد و غیر مادی هستند.
- ۲) از طریق عقول فیض خداوند به عالم طبیعت می‌رسد.
- ۳) آن‌ها فقط روش عقلی استدلال تجربی را برای کسب علم قبول دارند.
- ۴) عقل به عنوان وجودی برتر و متعالی در هستی است.

۷۳- دیدگاه فیلسوفان مسلمان درباره عقل چیست؟

- ۱) عقل اولین مخلوق خداوند است.
- ۲) علم عقول به خودشان حضوری و به خالقشان حصولی است.
- ۳) عقل انسان که با آن می‌اندیشد، رابطه‌ای با عالم عقول ندارد.
- ۴) اولین موجود عالم عقل است که همان خدا است.

۷۴- از نظر فلاسفه مسلمان و فارابی کدام گزینه درباره «عقل فعال» نادرست است؟

- ۱) هر عقلی است که هر دم در کار اداره و فیض رساندن به مخلوقات باشد.
- ۲) مقام و منزلت عقل فعال نسبت به انسان، مانند آفتاب است نسبت به چشم.
- ۳) یکی از عقول عالم عقل است که عامل فیض‌رسانی به عقل انسان هاست.
- ۴) عقل فعال چیزی در قوه انسان افاضه می‌کند تا فعالیت عقلی برای انسان ممکن می‌شود.

۷۵- کدام گزینه بیان درستی در مورد عقول است؟

- ۱) عقول هم‌رتبه عالم طبیعت‌اند و فیض خداوند از طریق آن‌ها به عالم طبیعت می‌رسد.
- ۲) عقول نسبت به خود، علم حضوری و به مخلوقات پایین‌تر از خود، علم غیر حضوری دارند.
- ۳) عقل انسان، کاملاً مغایر و ضد عالم عقول است.
- ۴) عقل انسان به واسطه عقل فعال به درک حقیقت می‌رسد.

۷۶- کدام گزینه به عقل، به عنوان وجودی برتر اشاره ندارد؟

۱) غیر این عقل تو، حق را عقل‌هاست	که بدان تدبیر اسباب سماست
۲) نی که اول دست یزدان مجید	از دو عالم پیش‌تر عقل آفرید
۳) آزمودم عقل دوراندیش را	بعد از این دیوانه سازم خویش را
۴) اول آفریده‌ها عقل است	برترین برگزیده‌ها عقل است

۷۷- کدام گزینه راجع به عقول نادرست است و سومین مرحله تربیت عقل چه نام دارد؟

- ۱) اولین مخلوق خدا عقل اول است که موجودی کاملاً غیر روحانی و مادی دارد. - عقل بالفعل
- ۲) عقل فعال عامل فیض رسانی به عقل انسان ها است. - عقل هیولائی
- ۳) عقول دیگر به ترتیب از عقل اول به وجود آمده اند. - عقل بالملکه
- ۴) مقام و منزلت عقل فعال نسبت به انسان، مانند آفتاب است نسبت به چشم. - عقل بالمستفاد

۷۸- کدام گزینه دربارهٔ بیت زیر فاقد اشکال نمی باشد؟

«غیر این عقل تو، حق را عقل هاست که بدان تدبیر اسباب سماست»

- ۱) اولین مخلوق خدا عقل است که موجودی کاملاً روحانی و غیر مادی است.
- ۲) عقول موجودات مجردی هستند که فوق عالم طبیعت اند.
- ۳) با وجود عقول فیض الهی بی واسطه به موجودات و عالم طبیعت می رسد.
- ۴) عقول هم علم حضوری به خود دارند، هم خالقشان را با علم حضوری درک می کنند.

۷۹- کدام یک از ویژگی های عالم عقول نمی باشد؟

- ۱) عقول واسطهٔ مجرد فیض خداوند هستند.
- ۲) علم در آن ها به صورت حضوری حاصل می شود.
- ۳) موجوداتی روحانی هستند که حقیقت وجودی آن ها عقلی است.
- ۴) شناختی که در انسان صورت می گیرد، دریافت همان شناختی است که نزد عقل فعال است.

۸۰- کدام گزینه مراتب عقول را به درستی نشان نمی دهد؟

- ۱) تنها مخلوق بی واسطهٔ خداوند، عقل اول است که با عقل فعال متفاوت است.
- ۲) آخرین مرتبهٔ عقول، به عقل استدلالی انسان، توانایی اندیشیدن می دهد.
- ۳) اگر در سلسلهٔ عقول، به صورت نزولیا صعودی حرکت کنیم، رابطهٔ وجودی را در می یابیم.
- ۴) معلول نخستین خداوند کثرت پذیر است و اختصاص به یک ماده ندارد.

۸۱- کدام گزینه پیرامون اولین مخلوقات خداوند، نادرست است؟

- ۱) کاملاً روحانی و مجرد از ماده هستند.
- ۲) تعداد آنان در فلسفهٔ اسلامی مشخص است.
- ۳) سلسلهٔ میان آنان طولی و علت و معلولی است.
- ۴) عقل فعال عامل فیض رسانی به عقل انسان هاست.

۸۲- کدام گزینه در رابطه با نظر فلاسفه مسلمان درباره مراتب عقول صحیح است؟

- ۱) همه موجودات مخلوقات بی واسطه حق تعالی هستند.
- ۲) آخرین مرتبه آن‌ها یعنی همان عقل فعال، همان عقل اندیشنده آدمی است.
- ۳) تعقل عقول مجرده به صورت نزولی و بر معلول‌های آن‌هاست.
- ۴) در مرتبه بلاواسطه وجودبخشی بعد از خداوند معلول واحد است و کثرت جای ندارد.

۸۳- کدام گزینه ویژگی مشترک هر دو مصداق عقل نزد فیلسوفان مسلمان است؟

- ۱) توانایی استدلال و برهان آوری
- ۲) سرچشمه گرفتن از یک منشأ
- ۳) مجرد از ماده و جسم بودن
- ۴) دریافت حقایق به صورت مستقیم و بی واسطه

۸۴- کدام گزینه درباره عالم عقول صحیح می‌باشد؟

- ۱) فیض خداوند به بندگان، مستقیم می‌رسد.
- ۲) عقول (فرشتگان) حقایق اشیاء را شهود می‌کنند.
- ۳) مرتبه‌ای از موجودات که وجودشان مادی است، عالم ماورالطبیعه نام دارد.
- ۴) شناختی که در انسان صورت می‌گیرد، تکامل یافته شناخت عقول است.

۸۵- به ترتیب، کدام گزینه تکمیل‌کننده عبارات زیر است؟

- الف) از نظر فارابی و ابن سینا اولین مخلوق خدا است.
- ب) مرحله عقل است. در این مرحله انسان به طوری بر دانش‌هایی که کسب کرده مسلط است که از هر کدام که بخواهد می‌تواند استفاده نماید.
- ج) ، عامل فیض‌رسانی به عقل انسان‌هاست؛ یعنی تمام ادراک‌ها و دانش‌های انسان به مدد این عقل صورت می‌گیرد.

- ۱) عقل اول - چهارمین - بالمستفاد - عقل فعال
- ۲) عقل فعال - سومین - بالمستفاد - عقل اول
- ۳) عقل اول - سومین - بالفعل - عقل بالقوه
- ۴) عقل فعال - چهارمین - بالفعل - عالم عقول

۸۶- کدام گزینه درباره راه‌های کسب معرفت مورد نظر فیلسوفان مسلمان نیست؟

- ۱) عقل علاوه بر ابزار شناخت، یکی از منابع کسب احکام و معارف دین است.
- ۲) امکان دارد که احکام و قوانین دین، با دانش و معرفت یقینی و قطعی در تقابل باشد.
- ۳) وحی، عالی‌ترین مرتبه شهود است که به پیامبران الهی اختصاص دارد.
- ۴) استدلال عقلی، شهود و وحی هر سه ما را به حقیقت می‌رسانند.

۸۷- به ترتیب، کدام گزینه به درستی تکمیل‌کننده عبارات زیر است؟

- الف) از نظر فارابی و ابن سینا اولین مخلوق خدا است.
- ب) مقام منزلت نسبت به مانند آفتاب است نسبت به چشم.
- ج) مرحله عقل را عقل می‌گویند. در این مرحله، عقل مفاهیم و قضایای بدیهی را درک می‌کند.

- ۱) عقل اول - عقل فعال - انسان - دومین - بالملکه
 - ۲) عقل اول - عقل اول - انسان - سومین - بالملکه
 - ۳) عقل فعال - انسان - عقل فعال - دومین - بالفعل
 - ۴) عقل اول - انسان - عقل اول - سومین - بالفعل
- ۸۸- به ترتیب، هر یک از موارد زیر با کدام مرحله از مراحل عقل مرتبط است؟
- هر مجموعه‌ای زیر مجموعه‌های خود را در بر می‌گیرد.
 - حیوانات یا خزنده هستند یا بر روی دو پا راه می‌روند.
 - دو قضیه متضاد قابل جمع در صدق نیستند.

- ۱) عقل بالفعل - عقل بالفعل - عقل بالفعل
- ۲) عقل بالفعل - عقل بالفعل - عقل بالملکه
- ۳) عقل بالملکه - عقل بالفعل - عقل بالملکه
- ۴) عقل بالملکه - عقل بالملکه - عقل بالملکه

۸۹- کدام گزاره در مرحله عقل بالملکه و کدام یک در مرحله عقل بالفعل، قابل درک و دریافت است؟

① هر مجموعه‌ای زیر مجموعه‌اش را در بر می‌گیرد. - برخی از گزاره‌ها با استدلال قابل اثبات اند.

② همه فلزها بر اثر حرارت منبسط می‌شوند. - یک عبارت نمی‌تواند هم تصور باشد و هم تصدیق.

③ انسان دارای قوایی برای شناخت واقعیات است. - موجود مادی جاندار است یا بی‌جان.

④ هر مثلثی سه زاویه دارد. - ذهن بر اساس قواعد خاصی عمل می‌کند.

WWW.20SHOO.IR